

Bilaga 5

Utdrag ur Fornminnesregistret

Fasta fornlämningar ★

Raä nr 62:1-62:4, gräsgårds socken

Beskrivning: 1) Husgrund, ca 18x10 m (NNÖ-SSÖ) och intill 0,45 m h. Platåartad och övertorvad med enstaka 0,1-0,3 m st stenar i ytan och längs långsidorna. 2) Husgrund, ca 12x7 m (NNÖ-SSV) och ca 0,3 m h. Platåartad och övertorvad fyllning med i ytan enstaka stenar. 3) Husgrund, 10x7 m (NNÖ-SSV) och 0,5 m h. Övertorvad. 4) Stensträng, ca 100 m l (N 40cg Ö-S 40cg V) och bestående av enövertorvad svag jordvall, ca 1 m br och 0,15 m h, med glestliggande synlig stenar. Området ställvis skadat av smärre grustäkter.

Raä nr 66:1 och 66:2, gräsgårds socken

Beskrivning: 1) Hög, nu oval, 24x18 m (NNÖ-SSV) och 1,5 m h. Välvd profil, övertorvad med i ytan några 0,1-0,3 m st granit- och kalkstenar. Högen är kraftigt skadad. I centrala och N delen är en grop, kvadratisk 5x5 m och 1,3 , dj. Samtliga kanter i gropen utom den Ö är kallmurade av lagda kalkstenshällar. I gropens botten ligger ett flertal nedrasade kalkstenshällar. I högens S del är en grop, oval 8x6 m (ÖNÖ-VSV) och 1,5 m dj. I SÖ-S-SV kanterna är talrika 0,05-0,8 m st granitstenar, rundade samt i synnerhet i SV rester efter kalkning av lagda kalkstenshällar. I SSV en 1m br kallmurad ingång. Gropens botten täcks av ett flertal granit- och kalkstenar. Högen äger ytterligare skador i form av mindre täktgropar på ett flertal platser. En del av skadorna åstadkomna av militär på 1940-talet, vilka använde högen såsom styttvärn. 1974 grävdes ett ca 13 m l och 1 m br schakt (VNV-ÖSÖ) genom högen V-sluttning vid en mindre efterundersökning. 38 m SSV om nr 1 är: 2) Stensättning, rund, 7 m diam och 0,25 m h. Övertorvad, smågropig yta. I SV delen en grop, 1 m diam och 0,15 m dj. Odistinkt begränsning mot omgivande mark.

Raä nr 67:1, gräsgårds socken

Beskrivning: Stensättning, rund, 14 m diam och 0,7 m h. Övertorvad, med i ytan enstaka 0,2-0,3 m st granit- och kalkstenar. I centrala delen en grop, 3 m diam och 0,5 m dj. Odistinkt begränsning mot omgivandemark.

Raä nr 69:1, gräsgårds socken

Beskrivning: Stensättning, rund 9 m diam och 0,25 m h. Övertorvad med i ytan enstaka 0,1-0,3 m st stenar. Odistinkt begränsning mot omgivandemark.

Övriga kulturhistoriska lämningar ★

Raä nr 64:1, gräsgårds socken

Beskrivning: Inom det på fotokartan begränsade området finns resterna efter en bebyggelseplats från 1500-1600-talet e Kr. Undersökt av landsantikvarien i Kalmar län 1962. I markytan syns ställvis kalkhällar, vilka utgöra grundlämningar. I SV hörnet är en liten jordhög, 3m diam och 0,3 m h i vars S kant två hällar rests. Sentida grund. I N kanten är en sportstuga. Ca 40 m V dörren samt intill och N om stenmur är 2 fornl liknande, övertorvadehöjningar, ca 5 m diam och intill 0,25 m h. Den norra har mitt grop, 2 m diam och 0,2 m dj. Bevakas. Enligt Sven-Erik Tornegård, Torngård skall gamla Torngård gård ha legat här framtill omkr 1865, då den flyttades upp till nuvarande Torngård by.

Raä nr 65:1, gräsgårds socken

Beskrivning: Stensättning (?), rund 6 m diam och 0,3 m h. Övertorvad, med smågropig yta. Oklar begränsning. Möjligen naturbildning.

Raä nr 98:1-98:6, gräsgårds socken

Beskrivning: 1) Område, 85x30 m (NNÖ-SSV) med 2 husgrundsliknande lämningar samt 1 hög? och 3 stensättningslika-lämningar. 2) Husgrund? Närmast rektangulär, 15x13 m och 0,5 m h. Platå liknande utseende. Utmed Ö långsidan syns ett flertal 0,1-0,35 m st kalkstenshällar i torvtäcket, rester efter kallmurade grund? V kanten är mindre distinkt och antar närmast svag bågform (NÖ-SV). Ytan är smågropig och ojämn och i SÖ kanten finns ett par 0,8-1,5m st och 0,1-0,3 m dj gropar samt i SV en grop, 5 m diam och 0,3m dj. 1 m S om nr 2 är: 3) Husgrund?, rektangulär, 5x4 m (NNÖ-SSV) och 0,25 m h. Övertorvad. Utmed Ö

långsidan syns några 0,2-0,35 m st kalkstenshällar. Smågropig yta, i Ö ytlig grustäkt. Utmed Ö kanten av nr 2 och 3 samt N och S härom löper ett odlingshak, 100 m l (NNÖ-SSV) 0,1-0,25 m h, 15 m S om 98:3 viker det av mot VNV utmed en 20 m l sträcka Odlingshaket är tydligast strax N om 98:1.17 m N om nr 2 och 1 m ÖSÖ om mur är: 4) Hög?, flackt välvd, 10 m diam och 0,6 m h. 1 m N om mitten en sten, 0,3 m st. 9 m V om det V hörnet av nr 2 är: 5) Stensättning?, närmast rund, ca 5 m diam och 0,2 m h. Övertorvad. 7 m SSV om nr 4 är: 6) Stensättning?, rund, 6 m diam och 0,15 m h. Övertorvad. Mittgrop, 1,3 m diam och 0,8 m dj. 28 m NNÖ om nr 3 och i stenmur är: 7) Stensättning?, ca 7 m diam och 0,3 m h. Övertorvad. Grop NV om mitten, ca 4 m diam och 0,3 m dj. Skäres av stenmur i SÖ delen. Inom området finns ca fem oregelbundna gropar, 3-5 m diam och 0,2-0,4 m dj. Fyra har delvis frodig vegetation i botten. Inom området och NNÖ därom har grustäkt förekommit och markytan är ställvis ojämn.

Raä nr 104.1-104.2, gräsgårds socken

Beskrivning: 1) Stensättning (?), rundad, 8 m diam och nu intill 0,5 m h. Övertorvad, med i ytan några 0,1-0,5 m st stenar (iN). Stenarna hör säkerligen från den stenhägnad (VNV-ÖSÖ) vilken löper tvärs över anläggningen. Smågropig, ojämn yta. 11 m SÖ om nr 1 är: 2) En cement plattform, rundat mångkantig, 3,5 m diam och i markplan. I mitten ett urtag, rundat månkantigt, 1 m diam och 0,05 m dj. I SV delen är texten: 5/8 1942. Plattformen har utgjort underlag på kanon under 2:a världskriget. I området omedelbart SSV och S härom är ett flertal vallar (N-S och Ö-V), 1-2 m b och 0,15 m h.

Raä nr 151:1, gräsgårds socken

Beskrivning: 1) Pannkaksstenen utgöres av två på varandra liggande kalkstensblock, 2,5x2,0 m st (NÖ-SV) och 1,6 m h, varav det under blocket är 0,6 m h, plant och det övre blocket 1,0 m h och svagt rundad ovansida. Blocken lutar åt SV. Enligt uppgift av Albert Hellberg, Mellstaby, är traditionen att varje gång någon stekte pannkakor i Gammalsby eller Mellstaby och vinden låg på från V resp. VSV så vände sig det övre blocket och lade sig med den tidigare övre sidan, nedåt.